

השבת של

רבי נחמן מברסלב

ראש
השנהעלוך
ת"ל

טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחַם נַחַם מְאוּמָן** לזכות לכל הישועות

כל העמים תקעו כף ... שופר של איל.

[אוצר היראה, ראש השנה, קצ"ב]

גודל מעלת יקרת הכסופין וההשתוקקות לדבר שבקדושה, כי ההבלים שמוציא מפיו בשעה שמדבר הכסופין דקדושה לפני השם יתברך, מההבלים אלו נעשין נפשות קדושות ממש, והולכין ומתגלגלין בתוך האויר, עד שלפעמים מתגלגלין ובאין אצל אדם רשע, ונופלין לו על-ידי-זה הרהורי תשובה, ויוכל על-ידי-זה לחזור למוטב, שזה בחינת "יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים" וכו'.

וזה בחינת שופר של ראש-השנה, כי ההבלים של השופר הם בחינת הבלים דקדושה, שהם בחינת נפשות קדושות, שעל-ידי-זה חוזרין הרשעים בתשובה כני"ל, שזה צריכין ביותר בראש-השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. וכל זה מקבלין מהצדיקי אמת שאנו נוסעין אליהם ומקשרין עצמנו להם בראש-השנה, שמחמת שהם שומרי הברית בשלמות, על-כן זכו לאהבה וכסופין דקדושה הני"ל, עד שהם בחינת בעלי נפש, שמהם נמשכין כל הנפשות וההבלים דקדושה, שעל-ידי-זה יכולין להחזיר גם כל הרשעים בתשובה.

וזה בחינת שופר של איל, לזכר אילו של יצחק, כי עיקר זכות עקידת יצחק הוא רק בחינת רצון וכסופין דקדושה, כי הלוא באמת לא נשחט ולא עשו לו מאומה, רק על-ידי שנתרצה ברצון שלם להיות נעקד ונשחט על קדושת שמו יתברך, על-ידי-זה נחשב כאילו נשחט ונקרב על-גבי המזבח. ומשם נמשך קדושת הרצון והכסופין דקדושה לכל נפשות ישראל, עד אשר כל אחד מישראל בפנימיות נפשו רצונו חזק מאד להשם יתברך, עד שמרצה למסור נפשו ממש בשבילו יתברך.

ופנימיות הרצונות דקדושה הני"ל, שהם בחינת הבלים דקדושה המשורשים בנו מיצחק אבינו, עליו השלום, אנו מכניסין אותם לתוך השופר, ועל-ידי שמוציאין אותם לחוץ על-ידי השופר הקדוש, על-ידי-זה חוזרין כולם בתשובה, כי אלו ההבלים דקדושה הם בחינת נפשות קדושות, שיש להם כח לילך ולהתגלגל ולהחזיר כל העולם בתשובה, שזה צריכין ביותר בראש-השנה כני"ל.

וזה בחינת תשרי"ת: תקיעה ראשונה היא בחינת ההתקשרות לצדיקים אמתיים, שמהם מקבלין הנפשות וההבלים דקדושה הני"ל; **שברים** הוא בחינת לב נשבר; **תרועה** היא מלשון אהבה ורצון, בחינת **ותרועת מלך בו**. נמצא ששברים תרועה מרמזים על הרצונות והכסופין דקדושה, שנכסף להשם יתברך בלב נשבר מאד ובאהבה גדולה ורצון חזק. **תקיעה אחרונה** מרמזת כדי לקשר אלינו גם כל העולם, שכולם יקבלו אלו ההבלים והנפשות דקדושה, כדי שכולם ישובו להשם יתברך על-ידי-זה ויקבלו עול מלכותו עליהם, בבחינת **כל העמים תקעו כף** וכו'.

סיפור

[חיי מוהר"ן, צ"ז]

פעם אחד היה איש אחד שהיה עשיר גדול, והיה יושב בחנות עם כמה סחורות כדרך החנוונים; ובאו אליו גנבים וגנבו ממנו הוננו ורכושו ונתדלדל הרבה. והלך וקבץ את יתר הפלטה ועשה לו מעמד וחזר וקנה סחורות ושוב נעשה חנווני. וחזרו ובאו אליו גנבים וגנבו את יתר

הפלטה והוננו הנשאר גם כן ממנו. וחזר שוב וקבץ ממעט פלטה הנשארת לו ומהתכשיטין של אשתו וחזר ועשה לו איזה מעמד בחנות לפרנס את ביתו; וחזרו ובאו אליו גנבים וגנבו את יתר הפליטה הנשארת עד שנתדלדל מאד ונשאר ביתו ריקן מכל.

והלך וקבץ לאיזה סך מועט מאד וקנה לו סחורות קטנים, והלך על הכפרים כדרך העניים שנושאים חבילות עם מחטין וצנורות וכיוצא בזה דברים קטנים. והיה הולך על הכפרים כדי לתת לחם לביתו. והיה מחליף עם הערלים מחטין על עופות וביצים וכיוצא, כדרך העניים כאלו.

פעם אחד היה הולך מן הכפרים ונשא עמו מעט סחורות ואיזה מיני מאכל, ופגע בו שודד אחד רוכב על הסוס, ונשא אצלו שתי חבילות גדולות ורצה לגזלו. והתחיל לבכות ולהתחנן אליו והוא לא השגיח על זה וגזל ממנו גם זה המעט שהיה לו ונשאר ריקן מכל וכל.

והיה הולך ובוכה מאד ונפשו מרה לו מאד, כי לא היה די בצרות הראשונות שנתדלדל כל כך מעשירות כזה, גם מעט חיותו בצמצום טרפו ממנו.

בתוך כך הביט וראה והנה נפל השודד הני"ל מן הסוס והיה רוצה לקום ועמד עליו הסוס ודרסו ברגליו על ראשו ונפל שם השודד ונהרג. והלך האיש הנגזל לשם וראה שהגזלן שלו נופל מת ארצה, ופתח את החבילות של הגזלן ומצא שם כל סחורותיו והוננו ורכושו שגנבו ממנו מתחילה ועד סוף. וחזר בשלום לביתו ונעשה עשיר כבתחילה.

זה הענין לא שמעתי בעצמי מפיו הקדוש, רק מפי אחרים בשמו, ואם אמנם בודאי איני זוכה להבין רמיוותיו מה שכוון בזאת המעשה. עם כל זה מה שנראה לפי עניות דעתי בזה הוא שמרומז בזה התחזקות גדול לכל אדם, בפרט ובכלל, שאף על פי שעובר על האדם מה שעובר עליו בימי חייו, שגוזלין אותו וטורפין ממנו, וכל מה שמתחזק להחיות נפשו ביתר הפלטה חוזרין ואורבין עליו עד שגונבין ממנו גם זה המעט. וכך כמה פעמים בלי מספר. אף על פי כן אל יתיאש עצמו מן הרחמים, כי אם יתלה עיניו למרום ויבכה ויצעק בכל פעם אליו יתברך, שיראה בעניו ועמלו, אזי סוף כל סוף יפול השודד מפלה שאין לתקומה, וישוב ויקבל ויוציא ממנו כל הקדושות וכל העבודות וכל הטוב שגנב וגזל ממנו, וישוב לעשירותו וטובו הנצחי.

צדיק

[מספר אוצר היראה - צדיק - רל"א]

מי שאינו זוכה לידע מהצדיק האמת הזה שהוא בחינת נקודת האמת בחינת יעקב כני"ל, אזי אפילו הוא איש כשר ועובד השם יתברך ומתפלל ועוסק בתורה. אבל על פי רוב כל עבודתו הוא בקרירות בלי שום חיות והתלהבות וחמימות דקדושה, ואין להשם יתברך שעשועים מעבודה כזאת, כי היא בבחינת שנה.

אבל הצדיק האמת בחינת יעקב, הוא ממשיך חידושי תורה בדרכים נפלאים ונוראים מאד, ובשכליות נפלאים ונוראים כאלו, עד אשר מציג ותוחב השכל האמתי בתוך רהיטי מוחין של המתקרבים אליו, שיהיו תחובים בהם בעמק גדול, עד שלא יהיה כח לשום טעות של המדמה להעבירם מזה חס ושלוש, כי כבר הם מבינים האמת

לאמתו היטב היטב, עד שזוכין על ידי זה לעבוד את השם יתברך בחמימות והתלהבות גדול דקדושה.

ולא עוד אלא שאפילו הנלווים אליהם אל המקרבים האלו, ובאים לשתות גם כן בצמא את דבריהם, שזכו לשאוב ולקבל מן הבאר מים חיים של הצדיק האמת, גם הם זוכים לעבוד את השם יתברך בחמימות והתלהבות גדול דקדושה, שבא על ידי תנועת השכל האמת הנפלא והנורא שנתחב בתוך רהיטי מוחם כנ"ל.

חיי מוהר"ן

[סימן תמ"ז]

שמעתי מאיש מאנ"ש, ששמע בשם רבנו הקדוש, שספר משל לענין מה שצריכין לדבר עם אנשים ביראת שמים, וזהו :

פעם אחת, היה גביר גדול שהיו לו כמה אלפים ורבות. עשה העשיר הנ"ל פקודה ואמר, כל מי שצריך ללוות מעות יבוא אצלו והוא ילווהו ; מסתמא היו על זה בעלנים [קופצים] הרבה, ובאו אצלו אנשים הרבה ולוו אצלו מעות ; והגביר הנ"ל היה אצלו פנקס על כל הנ"ל. פעם אחת לקח הפנקס בידו והתחיל לעיין בו, וראה שהוציא הרבה מעות מאד על עסק ההלוואות ואין איש שם על לב שיבוא להחזיר ולפרוע לו מה שלוח ממנו. מסתמא חרה לו על זה, והיה לו עגמת נפש.

בתוך הלווים הנ"ל, היה איש אחד שלוח גם-כן אצל הגביר, ואבד והפסיד המעות באיזה משא-ומתן עד שלא היה לו ממה לפרוע חובו והיו לו יסורים גדולים מזה. היינו שהאיש הנ"ל היה לו יסורים גדולים מזה שאין לו לפרוע חובו. והתיישב האיש הנ"ל בדעתו, שעל-כל-פנים צריך להתראות פנים עם הגביר ולספר לו כל לבו, באשר שהוא אנוס בדבר וכי'. ובא אצל הגביר והתחיל לספר לפניו לבו, באשר שאיך שקבל אצלו מעות בהלוואה והגיע זמן פירעון ואין לו ממה לשלם כי הפסיד המעות, ואינו יודע כלל לשית עצות בנפשו מה לעשות בזה.

וענה הגביר ואמר לו, מה אכפת לי המעות המגיע אצלך, כי מה נחשב אצלי סך קטן כזה שאתה חייב לי כשתסלק או להפך נגד סך הכולל מההלוואות אשר עולה לאלפים ולרבות. על-כן רצוני שתלך אצל כל הלווים שלי ותתבע אותם, ותזכיר אותם שהם חייבים לי כל כך מעות, ולמה אין מסלקין לי. ואפילו אם לא יפרעו ויסקלו את הכל רק כל אחד יתן ויסקל מעט מחובו, גם-כן יעלה אלפים פעמים כמו סך כל החוב והלוואה שלך. והנמשל מובן ממילא והבן.

מכתב

[מספר אבי הנחל ב' - מכתב רפ"ז]

בזכות שימוש הצדיק אדם ניצול ממייתה. קרבת הצדיק טוב בעולם הזה ובעולם הבא. כשהצדיק אומר איזה דיבור כל זמן שהדיבור לא נתקיים שעדיין לא בא זמנו, הדיבור חקוק בעולם העליון, אבל אין מאיר בבהירות וכשמגיע הזמן שמתקיים אזי הדיבור מתחיל להאיר בבהירות. טוב לבלות זמן רב בשביל שעה אחת שיתקרב לצדיק. דברי הצדיק החכם חביבים מדברי תורה ומדברי נביאים וצריך לשמוע ולציית אותו אף על פי שאין מראה לך שום מופת. מהות האדם ניכר על ידי התקרבותו כשרואין למי הוא מקורב.

לפעמים על ידי נחת רוח אחד ומעט שעושים להצדיק על ידי זה זוכין לעולם הבא. מי שרוצה לעשות טובה להצדיק, הקדוש ברוך הוא נותן לו כח לזה. כל הגביות שאומות העולם גובין מישראל, אין זה אלא בשביל הפגם שפגמו בכבוד הצדיק, מה שדוברים וחולקים על הצדיק הוא כבוד גדול להצדיק. הצדיק הוא מלמד את הקדוש ברוך הוא בתורתו איך יתנהג עמנו. השבח שמשבחין את הצדיק כאילו משבחין את הקדוש ברוך הוא.

ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיק. על ידי שבח שמשבחין את הצדיק מפילים את החולקים נפילה גדולה. מי שמביא דורון להצדיק הקב"ה עושה לו נחת רוח ומבטל את הרוח רעה ששורה על האדם. על ידי ענוה מוסיפין גדולה על גדולתו. על ידי ענוה מאריך ימים. על ידי

ענוה אין מדקדקין אחר מעשיו. על ידי ענוה נתבטל פחד האויבים. על ידי ענוה הכל עמו בשלום. על ידי ענוה בא חן על ידי ענוה הקב"ה זוכר אותו. לפעמים על ידי שפלות שהאדם משפיל את עצמו או אחרים משפילין אותו על ידי זה מבטלין מעליו גזירת מיתה. על ידי ענוה לא יהיה לך פחד. על ידי עצבות אדם נחלש.

מי שיש לו עצבות יתן מתנה לצדיק תדיר. על ידי עצבות נתבנה. מי שאין לו עצבות והוא תמיד בשמחה בודאי יתנשא. על ידי עצבות בא בזיון. קרבת הצדיק משמח את הלב. כשאדם מתאוה לדברים שהם נגדיים להקב"ה על ידי זה בא לו אנחה. מי שיש לו עצבות מביא על עצמו יסורין. על ידי קלקול השמחה בא חולאים עליו. על ידי שאתה נוטל עצה מהצדיק על ידי זה תזכה לתשועה. כשאתה עוזר לבני ישראל ועיל לך עצה. ההולך אחר עצת אשתו נופל בגהינם.

כשרואים שהעולם מעיזין פניהם כנגד הצדיק ידעו שבודאי מלחמות גדולות יתעוררו על מדינה זאת. כשישראל באחדות האומות מתפחדים מהם. פחד בא על ידי חנופה. מתפחדים מאומות כששוכחים את ה' יתברך ואינם נשענים עליו. בלילה שיש לך פחד בשעת שינה אל תלך בדרך ביום...

עצות

[מספר לקוטי עצות - עינים, י"א]

❖ לראות את עצמו עם הצדיק האמת הוא גם כן דבר גדול מאד, בודאי כשזוכין לשמוע מפיו תורה הוא מעלה יתרה. אבל כשאיך שומעין תורה הראיה לבד הוא גם כן טוב מאד. כי על ידי שרואין את עצמו עם הצדיק על ידי זה מאיר ומתנוצץ מחו ודעתו ועל ידי זה זוכה לקבל גדולה ועל ידי זה זוכה כל אחד לחדש חדשים דאורייתא כראוי לו לפי מחו, ועל ידי זה זוכה לבושה ותשובה ולענוה אמתית שהוא בחינת חיים נצחיים של עולם הבא.

❖ על-ידי ההסתכלות לבד, שרואין פני הצדיקי אמת, על ידי זה יכולין לחזור למוטב ומועיל לו לקדושה מאד.

תפילה

[מספר לקוטי תפילות ב' - תפילה ל"ה]

ובכן יהי רצון מלפניך מלא רחמים אדון יחיד. שתעזרני ותזכני לראות את עצמי עם הצדיקים האמתיים שבדור הזה, ולשמוע מפייהם הקדוש תורה. ואפילו בעת שלא אזכה לשמוע מהם תורה, אזכה על-כל-פנים לראותם ולקבל פניהם הקדושים, עד שאזכה על-ידי הראיה לבד שיחזו ויסתכלו בי הצדיקים האמתיים בעיניהם הקדושים והנוראים, שעל-ידי-זה יתנוצץ מוחי בהתנוצצות גדול ובהארה נפלאה. ועל-ידי-זה אזכה לקבל גדולה אמתית כרצונך הטוב, כפי הראוי לי באמת, כפי מוחי, ועיקר הגדולה יהיה שפלות וענוה אמתית.

אכילה

[מספר אוצר היראה - אכילה - קס"ז]

על-ידי שממתינים שלוש שני ערלה ואין אוכלין הפירות, על-ידי-זה מתקנין פגם אכילת עץ-הדעת ומחלישין מזונא דגופא, ונתגבר מזונא דנשמתא, שהוא בחינת תיקון הדעת, שהם שלוש מוחין, שהם שלוש מחיצות פרוסות בפני תאוות ניאוף; ועל-כן נקראים שלוש שני ערלה, כי ערלה הוא פגם הברית שבא על-ידי התגברות מזונא דגופא, ובה שממתינים אלו השלוש שני ערלה מתקנים זאת.

והנה בשלוש שני ערלה, שאז שולטת הסטרא-אחרא על הפירות, אז אסור לאכול הפירות לגמרי, כי הם אז מבחינת מזונא דגופא, בחינת ערלה פגם הברית, ואחר-כך בשנה הרביעית צריכין להעלות הפירות לאכלן בירושלים, ששם עיקר תיקון האכילה דקדושה שתהיה בבחינת מזונא דנשמתא, בחינת רוח, ועל-ידי שמעלין אז הפירות לירושלים, על-ידי-זה מעלין אותן מבחינת שלוש שני ערלה, מבחינת מזונא דגופא לבחינת מזונא דנשמתא.

על פי